

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ**

освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр
циклова комісія обліково-фінансових дисциплін

Розробник: Ісаєнко ВОЛОДИМИР, викладач економічних дисциплін,
кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

Керівник освітньо-професійної програми Облік і оподаткування:
Наталія СЛЄПЦОВА, голова циклової комісії обліково-фінансових
дисциплін, викладач фахових дисциплін циклової комісії обліково-
фінансових дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Безпека життєдіяльності та охорона праці
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія обдіково-фінансових дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Ісаєнко ВОЛОДИМИР, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», інженер з охорони праці. Контакти: кабінет № 11, e-mail: isaenko.college@gmail.com тел.: (05361) 72-600
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	071 Облік та оподаткування
Передумови для навчання	Студент повинен володіти достатніми знаннями з навчальних дисциплін: «Правознавство», «Екологія».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці»: формування у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних навичок у галузі охорони праці, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного, техногенного, соціального та воєнного характеру.

Завдання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці»: в результаті вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» фахові молодші бакалаври повинні бути здатними до вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи та мати такі основні загальнокультурні та професійні компетенції з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 4. Здатність застосовувати норми права та податкового законодавства України у практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

СК14. Здатність адаптувати облікові процедури для різних типів підприємств, а також для специфічних галузей, таких як сільське господарство, торгівля чи виробництво.

Програмні результати навчання:

РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств.

РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	сем.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек	6	4				2						
Тема 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	4	2				2						
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки	16	6	4		2	4						
Разом за модулем 1	26	12	4		2	8						
МОДУЛЬ 2.												
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС	6	4	2									
Тема 5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС	2					2						
Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС	4	2				2						
Тема 7. Управління силами та засобами ОГ під час НС	6	2			2	2						

Разом за модулем 2	18	8	2		2	6						
МОДУЛЬ 3.												
Тема 8. Вступ. Теоретичні основи охорони праці.	4	2				2						
Тема 9. Правові та організаційні основи охорони праці.	4	2				2						
Тема 10. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві.	4	2				2						
Тема 11. Навчання з питань охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	6	2			2	2						
Разом за модулем 3	18	8			2	8						
МОДУЛЬ 4.												
Тема 12. Повітря робочої зони. Освітлення виробничих приміщень. Вібрація. Шум, ультразвук, інфразвук.	12	6	4			2						
Тема 13. Електромагнітні поля і випромінювання радіочастотного діапазону. Випромінювання оптичного діапазону. Іонізуюче випромінювання. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень.	4	2				2						
Тема 14. Загальні вимоги безпеки. Електробезпека.	6	2	2			2						
Тема 15. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах	5	2			2	2						
Разом за модулем 4	28	12	6		2	8						
Усього годин	90	40	12		8	30						

6. Трудомісткість:

Загальна кількість годин - **90** (кредитів ЄКТС 3,0)

Кількість модулів: **4**

Форма семестрового контролю – **залік**

**7. Оцінювання результатів навчання
знань здобувачів освіти за 4- бальною шкалою**

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання знань студентів
5 (відмінно)	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності при вивченні дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці», має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми; уміє самостійно аналізувати та використовувати набуті знання і вміння з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, правил надання першої долікарської допомоги потерпілим; узагальнювати опанований матеріал, користуватися джерелами інформації; приймати рішення щодо ліквідації аварій, пожеж стихійного лиха, нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру, аварій на виробництві, проявів насильства, жорстокості, тероризму, воєнних дій для захисту свого життя і здоров'я та оточуючих; уміє знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.
4 (добре)	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу з дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці», застосовує його на практиці, вміє ідентифікувати і систематизувати небезпеки, аналізувати умови праці на робочих місцях, визначати вплив шкідливих та небезпечних виробничих факторів на здоров'я і працездатність людини; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна; уміє контролювати власну діяльність, аргументувати свої думки та висновки. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
3 (задовільно)	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу з дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці». Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні практичних завдань за зразком, допускаючи при цьому суттєвих помилок; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал з причин виникнення небезпек та ризикової поведінки людини в екстремальних ситуаціях на робочих місцях та в побуті; здатний з помилками та неточностями дати визначення понять.
2 (незадовільно)	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу з питань безпеки життєдіяльності та охорони праці на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача може елементарно розпізнавати і пояснювати окремі факти, події та явища природного, техногенного чи воєнного характеру; дати визначення окремих термінів з дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці», елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтверджуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

8.4. Політика щодо перескладання *(якщо дисципліна закінчується заліком)*

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Закон України «Про охорону праці». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
2. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
3. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). URL : <http://www.insc.gov.ua/docs/nrbu97.pdf>
5. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
7. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0311-07#Text>
8. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05#Text>
9. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98#Text>
10. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04#Text>.
11. Бедрій Я.І., Нечай В.Я. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. Львів: Магнолія, 2023. – 497 с.
12. Полякова Н.О. Безпека життєдіяльності: конспект лекцій/ Н.О. Полякова К 2023-64 с.
13. Мланець Ю. Ю. Безпека життєдіяльності/ Упоряд.: Ю. Ю. Мланець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 44 с.
14. Желібо Є.П., Зацарний В.В., Заверуха Н.М. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / За ред. Є.П. Желібо. 7-е вид. К.: Каравела, 2022. 344 с.
15. Пожарова О.В. Охорона праці : навчальний посібник. Одеса. 2022. 86 с.
16. Охорона праці: навч. посіб. / О. В. Пожарова; нац. ун-т «Одеська юридична академія»; Одеса. 2022. 86 с.

Додаткові:

1. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0020-94#Text>
2. Кодекс законів про працю України : зі змінами та доп. станом на 01 лип. 2021 р.: офіційний текст. – Київ : "Правова єдність" редакція юридичних видань : Алерта, 2021. 107 с.
3. Пістун І.П. Охорона праці : навч. посіб. з практикумом / І. П. Пістун, Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт. – Київ : Університетська книга, 2020. 540 с.
4. Іванов, Ю. Ф. Науково-практичний коментар Кодексу законів про працю України : законодавство враховане станом на 01.01. 2020 / Ю. Ф. Іванов. - Київ : "Правова єдність" : Алерта, 2020. - 786 с.

5. Кіт Л .Я. Основи рятування і збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані / Л. Я. Кіт, Н. В. Наливайко. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. – 132 с.

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Держгірпромнагляду. URL : <https://dsp.gov.ua/category/pro-sluzhbu/>
2. Державна служба України з надзвичайних ситуацій URL:<https://dsns.gov.ua/>
3. Рада національної безпеки і оборони України URL:<https://www.rnbo.gov.ua/>
4. Верховна Рада України URL : <https://www.rada.gov.ua/>
5. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України URL:
<https://mepr.gov.ua/>
6. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України URL:
<https://regulation.gov.ua/catalogue/regulators/id496/npa>